

שבועון למידע קיבוץ רמת יוחנן

חברנו

מרדכי (מוטל) חייקין ז"ל

הלך לעולמו והוא בן 100 שנים.

הובא למנוחות ביום חמישי י"ז באייר תשס"ח 22.5.08

אנו משתתפים בצער המשפחה.

יהי זיכרו ברוך.

חברנו

מיכה גינסברג ז"ל

נפטר לאחר מחלה.

הובא למנוחות ביום ראשון כ' באייר תשס"ח 25.5.08

אנו משתתפים בצער המשפחה.

יהי זיכרו ברוך.

שרה'לה גינסברג

מ י כ ה ש ל י

בעלי, אבי ילדינו וסב לנכדינו, חברי הטוב בשעות שמחה ועצב. יחד קשרנו את חיינו לפני 55 שנים. הלכתי אחריו לשדות רמת-יוחנן, לדרך חיים שהייתה קשה עליי. הלכתי לקיבוץ שלך שהיית קשור אליו בכל נימי נפשך, לשורשים, לאדמה, לנופים לחברים.

היו חשובים לך עקרונות הקיבוץ ודרך חיים זו התאימה לך. ויחד איתך גם לי. במיוחד אהבת את החברים הוותיקים. הלהט, החריצות והאמינות שבהם דבקו בך. האמנת ובדרכתם הלכת. תמצית חייך הייתה הרצון לתרום ולעבוד בחריצות אין קץ, באחריות ובדייקנות. צעיר היית כשהתגייסת לצבא, השתייכת לגדוד 21, שותף למלחמות ישראל הקשות. גם שם היית פעיל ונמרץ. קראו לך "הגינג'י".

עבדת בדייק עם חברך הטוב והקרוב ביותר, יונתן עזריאלי, שנפצע ונהרג טרם זמנו. עד יומך האחרון הערצת אותו. היית שותף עם חברים נוספים להקמת המוסך, עבדת ב"מילואות", ושוב באחריות רבה ובדייקנות אין קץ. לאחר חמש שנים חזרת לקיבוץ והקמת מדגריה לתפארת שאליה היית קשור 24 שעות ביממה. כל אפרוח ואפרוח כאילו בקע מתוכך. רצת לאפרוחים כמו לתינוקות במשך קרוב ל-20 שנה בדאגת אין קץ.

ושוב, בגיל מאוחר, לא קיבלת את חוק הפנסיה ופנית לעזור בפלר"ם. בוקר בוקר, בשעות מוקדמות, היית ממחר לעבודה ושמחת בשמחת היצירה החדשה, ושוב רכשת במשך שבע שנים חברים ואוהבים.

אני הייתי שותפה לדרכיך כי ידעתי שזו תמצית חייך. מצאת שמחה גדולה בהשתתפות מלאה בשמחת החגים ושירת היוצרים, והנחלת לבנך, לעמית, את הלהט, את אהבת החגים ואת הקשר החזק למקום ולערכיו.

עברנו יחד תקופות קשות. איבדת את אמך, שאליה היית קשור במיוחד, אחיך היחיד והאהוב, אמנון, נער חמד, נפל בצבא בגיל 22 בזמן שהקריב עצמו למען חבריו. לאביך לא עמד הכוח ביגונו הכבד ונפטר. העבודה והמשפחה נתנו לך כוחות להתגבר ולהמשיך.

תמכת ועזרת לי במיוחד בטיפול באמא שלי. היית שותף לחרדותי ולדאגותי. יום-יום ולילה-לילה היית לידי במשך 20 שנות הטיפול בה.

בימי מחלתך, שפרצה לפני שנה, גמלתי לך ולא במעט. סלחתי. תמכתי בך בזמן קשה ומבולבל לקבל את מצבך, מצב שהיה קשה עבורך ונגד את כל עקרונותיך, אבל היית אומר: אם אָתְּ אומרת אני בעקבותיך. וכך נלחמנו יחד כשעיניך הכחולות מביטות לים הכחול ומחפשות מזור.

היינו איתך כולנו, הילדים המסורים והנהדרים היו איתי כל היום, תמכו, התרוצצו, חיפשו דרך להקל. אתי, אשתו של עמית, הייתה לי כבת: דואגת לי מסתכלת בעיני ומטפלת. הרגישה אותך טוב מכולנו. היינו כולנו על ירך בימיך האחרונים. התאפשר לנו לעזור לפחות בסיום דרכך, וזה הקל עלינו ועליך מאוד. בפעם הראשונה חייכת וקיבלת את עצמך, הפסקת להילחם, היית איתנו רגוע ונינוח. וכך החזקנו אותך כולנו עד נשימתך האחרונה.

נוח בעלי היקר.

● עייפת.

במאי 2005 כתבת לד"ר נטע יואלי, רופאת המשפחה דאז של הקיבוץ: "הריני מבקש בזאת, כאשר אני במצב שליטה נפשי מלא, את הבקשה באה: באם אגיע למצב הכולל אי הבנה בנעשה סביבי, או אי הבנה לנאמר לי, או אי הנאה מכלום- טלוויזיה, רדיו וכד'- אינני רוצה בהארכת חיים מלאכותית ומבקש בזאת לא לעזור לי להמשיך בחיים אלו ובסבל נמשך למשפחתי ולי ולכל הנוגעים בדבר. בתודה גדולה, מיכה גינסברג."

אבא- כאשר הבאנו אותך לבית החולים בעקבות נפילתך, לא הבאנו עמנו מסמך זה שכתבת, ולא בכוונה תחילה. פשוט לא חשבנו על כך באותו הרגע. רצינו כל כך לעזור לך בדחיפות כי מאוד סבלת, וכך קרה שהכניסו אותך לחדר הניתוח ויצאת מחובר למכונת ההנשמה. הרגשנו במשך מספר שבועות רב שלא קיימנו את צוואתך ונלחמנו לקיימה- אולם לא צלח בידינו. לא פעם זיהינו במבטך מעין כעס או תמיהה. אנחנו מבקשים הבנתך ומחילתך.

היה לנו חשוב לכן להילחם בכל כוחנו לתת לך למות בכבוד כאשר אנו סביבך ואתך. משאלה זו קיימנו בגדול כאשר הבאנו אותך לבית הסיעודי בקיבוץ מענית לפני חמישה ימים. כאשר הסברנו לך שאתה במענית, היכן שאני עובדת כבר 11 שנים, ושאתה בידיהן הטובות והאמונות של ד"ר רקפת, אסנת שותפתי, והמלאכיות ב"לי-ולך", הענקת לנו חיוך ענק ונדיר, כזה שלא זכינו לראות מיום שהבאנו אותך לבית החולים.

ביום חמישי היית ערני במיוחד. עיניך התכולות היו פקוחות לרוחה, ענית לכל שאלותינו בהנהון ראש קל ובמצמוץ עיניים, ואף פיזרת חיוכים קטנטנים. בפעם הראשונה זכית למקלחת לא במיטה וישבת בכורסא כמו מלך.

ביום שישי בבוקר לא היית בהכרה, והיה ברור לנו שהחלטת להיפרד מאיתנו. ישבנו סביבך- אמא, עמית ואתי, אנוכי וחברותי לעבודה. ברקע התנגנו שירי הגבעטרון, ונתנה תוקף ומוסיקה קלאסית, זר פרחים לבנים נקטף עבורך ונרות יפים האירו לך את הדרך. ליטפנו, חיבקנו, נישקנו ושרנו לך- שתנעם לך דרכך האחרונה. כל אחד ניגש אליך קרוב ואמר לך מה שיש לו לומר, אם בקול ואם באוזניך. וכך עברו להן השעות ונשימותיך נעשו שטוחות יותר ויותר והמרחק בין נשימה לנשימה גדל וגדל- עד שנדמת. שכבת כל כך נקי ויפה, ומאוד מאוד נינוח, ועמך גם אנחנו. למרות שלא היה לנו קל לראות אותך נפרד מאיתנו, חשנו כי כיפרנו, ולו במעט, על שאיפשרנו לחבר אותך לצינורות החיים.

נשארנו עם התמונות והזיכרונות.

נזכור אותך כאיש חזק, דעתן, נמרץ ודייקן, מסור מאוד למקום עבודתך. בכל מקום שעבדת נתת את כל כולך ודרשת מהאחרים שיהגו כמוך.

לא פעם חסרת לנו, ילדיך, אולם העברת לנו מסר חשוב שאותו לקחנו עמנו.

זכור לי שבמלחמת המפרץ, כאשר חלפו סקאדים מעל ראשנו ואני התחבאתי מתחת המיטה, גערת בי ואמרת לי שעליי למהר לבית החולים רמב"ם לעשות את עבודתי. "את לא יכולה לפחד, את אחות וחייבת לטפל באחרים," כך אמרת לי.

נזכור אותך כאיש שמח וטוב לבב, מרבה לשיר, לצחוק, לרקוד ולהשתובב. איש חם-מזג ואוהב חיים. פשוט איש שובה לב. אתה מצטרף בוודאי להערכתנו ותודתנו הגדולה לכל האנשים הטובים והיקרים שעזרו לך ולנו, כאן בביתך-ביתנו, בקרב משפחתך מכל הארץ, במענית ובעין-שמר.

מבטיחים לך להמשיך לחיות טוב ולשמור על אמנו, אשתך האהובה. אוהבים אותך מאוד- אתה חסר לנו יותר משתוכל לתאר. אתה לא סובל יותר- אמן. ●

דְּבַר מֵה נְעִיקָר

לזיכרו של מיכה גינסברג ז"ל

עם פְּרֵדָה מִיָּד, חֶבֶר, אוּ מִפָּר
מִתּוֹךְ עֲצָמֶיךָ דְּבַר מֵה נְעִיקָר,
כְּבָרַת דְּרָךְ רַבָּה הָלַךְ הוּא אֶתְךָ
הַנִּיתוּ הַיִּיתָ נְהוּא הַנִּיתָךְ.

נְשׁוּבָה עֲעִדְיוּ בְּשֵׁי בֵילִים לֹא תִשָּׁמַע
מוּל לִוְחַת אֶבֶן תִּעֲמַד בְּדַמְמָה
אֶל חוֹפֵי לֶבֶךָ יִשְׁטָפוּ זְכָרוֹנוֹת
בְּאוֹת נְחוֹזָרוֹת כְּגַלִּים הֵת מוֹנוֹת.

תְּמוֹנוֹת יָמֵי חוֹל, עֵמֶל, וּמוֹעֵד
לֹא אֶדַע לְסִדְרָךְ, זְכָרוֹנִי בִי בּוֹגֵד.
הֵן בְּאוֹת נְעוּלוֹת כְּמוֹ מְאוּב
פּוֹרֵטוֹת עַל נִימֵי צְחוּק וּמְכָאוּב.

נְשׁוּבָה אֵינְךָ אֶתְנוּ כִּי הֵלַכְתָּ מִפָּאן
אֶךְ אֶתְנוּ תִצּוּף עַל גְּלִי הַזְּמַן,
כְּצֵל עֲנֵן תִּרְחַף מֵעָלַי
דְּבָא תִרְיֵשׁ יֵת תִּלְוָה אֶת יָמֵי.

26 \ 5 \ 08 ראובן עזריאלי

מיכה, אתה שייך למקום הזה והמקום שייך לך. אבדת לי, שותף לדרך, לדרך ארוכה. אבדת לי חבר ורע, רע שלא כמו כולם. שנים ארוכות הלכנו יחד, אני לצדך, מאחוריך, ולעיתים גם מלפניך, אך אזכור אותך בעיקר באותן שנים בהן הלכת לפני.

ילדות בבית אלפא. רחצנו באחד מימי הקיץ באותו נחל, אגם זוטא, ה"סחנה הגדולה", ששכן מזרחית לבית אלפא באזור שהיה מאוכלס בבדואים. ילדי הבדואים רחצו עמנו יחד ולפתע, נער בדואי אחד, בין במקרה ובין בכוונה, קפץ מסלע בגובה 2-3 מטרים ונחת ישר על ראשי וכתפיו. הייתי במצוקה גדולה, הרגשתי את עצמי טובע. ואתה, בחושיך המחודדים ובזריזותך, הגעת, תפסת בידי ומשכת אותי מהמים וחילצת אותי מהמצוקה.

זיכרוני היום אינו חד כשהיה, אך אירוע טראומטי זה זכור לי כאילו אירע אתמול. זוכר אני אותך כילד ערני וזריז, ילד שנמצא בכל מקום, ילד יוזם משחקים, שובב וגם קונדסאי. תמיד רצינו להיות בקבוצה שלך כי איתך מנצחים.

בבגרותך ברמת יוחנן אזכור אותך תמיד כפעיל, חרוץ ומקובל בחבורת "נוער הקבוצה" – כך נקראנו אז בני הקבוצה הצעירים. הקמת משפחה והתמסרת כל חיך למשפחה ולקיבוץ. עבדת בענפים שונים בקבוץ ותפסת עמדות חשובות. אזכרך במיוחד בתפקידך כמרכז המדגריה (מרכז ולא מנהל), מנהלים טרם היו אז בתחום מושגינו.

עבדת בימים ובלילות והבאת את המדגריה שלנו להיות הטובה ביותר באזור. זכורני איך הצלחת לגייס מספר גדול של חברים וחברות למשמרת עבודה נוספת, משמרת של אשמורת ראשונה, לעסוק במיון אפרוחים. זכרים לכאן ונקבות לכאן. הצלחת לגייס את כולנו לקום בעוד חושך ולצאת לעבודה זו, ללא הפרטה, ללא שכר דיפרנציאלי או שכר כלשהו לפרט, ובהרגשה טובה שאנחנו עושים זאת במידה רבה בהשראתך. תקופה מסויימת עבדנו יחד במדגריה. התלהבותך, חריצותך ומידת האחריות סחפו אחריך את כולנו.

אחד המשחקים האהובים עליך בילדותנו היה משחק "שוטרים וגנבים", ואין זה פלא שאתה, בגיל מבוגר, התנדבת לשרת בשורות "המשמר האזרחי". חורף וקיץ, בוקר ולילה, היית מתייצב לכל קריאה – גם לעת בגרות, שלאחר מילוי חובות הגיוס, ויוצא לשמור על שדות וכבישים, על שכונות מבודדות ורחובותיהן. אהבת את זה, הרבית לספר על חוויותיך, על אירועי השמירה והלילה וגם קצת הרפתקאות.

אולי בגלגול השני היית בוחר להיות שוטר או בלש. בשנים האחרונות התהדק בינינו הקשר עוד יותר. כשבידי לא היה כבר רישיון נהיגה למי עוד יכולתי לפנות בחופשיות כמו אליך ולבקש את עזרתך בהסעות בענייני בריאות ובכל צורך אחר? כמעט "נהג פרטי", ותמיד ברוח טובה. ועל זה לא נאמרו לך אף פעם כל התודות.

מיכה, ידיד של אמת היית לי וגם לדליה. הלוואי ויכולתי לומר זאת עתה, מאחר ובחייך טרם ידעתי לומר הכל.

הייה שלום מיכה ונוח בשלום על משכבך. ●

נורית פיינשטיין

פרידה מהקהילה

מיכה, באנו להגיד שלום. זה עדיין קצת לא מובן ובלתי נתפס, שהרי תמיד היית פה, מאז הגעת לכאן מבית אלפא ב-1940 עם אמא גוסטה ואבא נונק ועם אמנון אחיך הצעיר, שהקדימו כולם להסתלק מן העולם. בן 14 היית ומאז הפכת חלק כל כך טבעי מהמקום ומהנוף, שותף מובן כל כך מאליו להוויה המקומית, לימי החול והעמל, לחגים ולימי הצער. ביחד עם שרה'לה שלך-שלנו, ועם אורלי ועמית, ולימים גם אתי, וארבעת הבנים שכבר נגועים אף הם בחיידק ולוקחים אחריות ברצון, מושיטים יד למשימות לאומיות ומקומיות, מותחים כבל ומיישרים במה. גם הם, כמוך, קשורים למקום בעבותות, אוהבים ואהובים מאוד על כולנו.

מיכה, אילו רק נמנע ממך הסבל של החודשים האחרונים, היתה איזו שלמות בסיפור החיים שלך-שלך של בן הארץ ובן הקיבוץ, שהיה שותף מלא לעשייה וחי חיים מלאי תוכן ומעש, שהקים כאן בית והוליד דור שלישי ורביעי, שהיה שלם עם הדרך עד נשמת אפו האחרונה ומובא למנוחת עולמים באותה אדמה שעל ברכיה צמח, לצדם של אבא ואמא ומוקי.

מיכה, קשה לדעת מה ידעת והבנת בחודשי חיך האחרונים, אך אנחנו ראינו והשתאנו כיצד שרה'לה נלחמה כלביאה על כל טיפה של איכות חיים וצלם אנוש עבורך, ואורלי ועמית שלא השאירו אף לרגע אותה ואותך לבדכם, והפכו עולמות כדי לעשות את זה עבורך קל יותר ומכובד, ואת אתי ורפי וכל הנכדים שסבבו ותמכו והיו שם בשבילך.

מיכה, כבר שנים שאינך מנגן בעומר בחצוצרה, ל"חושו-נא" בליל הסדר כבר יש סולנים חדשים וגם בספר הכלולות כבר לא תמיד חותמים. ובכל זאת, בכל הרגעים החגיגיים הללו וברגעים רבים נוספים של חול, דמותך תוסיף ותתהלך בינינו ואתה תחסר לנו מאוד. ●

אברהם סנפיר

אבא יקר

למרות שזה היה לא פעם כמעט, ולמרות שהרגשנו שזה עוד מעט, לא כתבתי דברי פרידה מראש כשהיד לא רעדה.

היום כבר אין אולי - הפעם זה נגמר ועם כל הצער על שהלכת -

אנו מתנחמים בכך שביומך האחרון לא סבלת, ואת עיניך בשקט סגרת.

כלו כוחותיך, מוצו כל הרזרבות וסיימת. סיימת לאחר שחצית את רף גיל ה - 100

כפי שבהומור הבטחת, ולמרבית הפלא הצלחת. הצלחת חרף תנאי החיים הקשים שעברת. אבא, אותך אני מציין ומציג כאיש שנתן לפי יכולתו ואף מעבר לכך וקיבל בקושי לפי צרכיו, אך נשאר אדם.

עלית לארץ כנער עם כמה מחבריך לתנועה החלוצית שהקמתם בלטביה, לאחר פרידה לא קלה מהוריך ומשפחתך. התיישבתם – זמנית – על גבעה נידחת ושוממה, מלאת עקרבים, שנקראת היום הרצליה. עבדתם בכל עבודה שהייתה בנמצא: אם בחפירת גומות ותעלות מים בפרדסים, אם בבניין. לאחר קבלת אישורים, הקמתם את קיבוץ שפיים. גם בו המשכת בעבודות קשות, וביניהן הובלת זיפזיף מחוף הים למפעל הבלוקים באמצעות גמלים, וניצלת בנס ממפולת חול אשר תחתיה נקברו כמה מחבריך בשעה שנחו. הקמת את הרפת בשפיים, ועבדת בה למעלה מ- 20 שנה בתפקידי ניהול וכמזריע, תוך עבודה יומיומית קשה, בחליבת ידיים כמובן. כשרציתי לראות אותך הייתי כמובן הולך לרפת. בין לבין מילאת גם תפקידים מרכזיים בקיבוץ, היית פעיל במפלגה, העלית את הוריך לארץ וטיפלת בהם במסירות. שימשת כנוטר, השתתפת בהעברת עולים, ניצולי שואה, מספינות המעפילים שהגיעו לחוף שפיים, וסייעת בהברחתם אל תוך היישובים העבריים מתחת לעינם הפקוחה של הבריטים. יצאת עם חבריך למעברות הסמוכות, בימי החורף הסוערים, על מנת להקים אוהלים שעפו ולעזור לתושבים. ובערבים הפנויים – רקדתם ושרתם. נשמע הזוי...

את דין התנועה לעבור משפיים לרמת יוחנן קיבלת עם קבוצת חברים לדרך האידאולוגית, לאחר לבטים והתנצחויות לא קלים. ההתנתקות מחברים שאהבת ומקיבוץ שהקמת היתה קשה, ומאידיך, הקליטה בקיבוץ החדש היתה קשה לא פחות. אזכור אותך כאדם רגיש ורגשני, עם המון סבלנות ואופטימיות. אהבת את החגים והטבע, היית מעורה בכל הנעשה בארץ דרך קריאה אובססיבית בעיתון. יחסר לי חוש ההומור הדק שלך. אבא, רכשת בכבוד את הזכות לנוח לנצח באדמת הקיבוץ, בארץ שכה אהבת ושתרמת רבות להקמתה.

"איפה ישנם עוד אנשים כמו האיש הזה?" נוח בשלום ונשמתך תרחף מעל כל שאהבת.

אי אפשר שלא להזכיר את צוות חמדת אבות על מנהלותיו – הנרייטה וגלי, העובדות והעובדים כולם, שליוו את אבא ואמא בטיפול מסור ואוהב, מכל הלב, לאורך למעלה מ- 10 שנים. כל הכבוד לכם ותודה על הנתינה ועל הטיפול.

אנחנו מודים לכל החברים שטרחו סביב הלוויה, ולא להא להגיעו וכיבדו את אבא ואותנו. כבן קיבוץ יחסרו לי הטיולים בשבילי המשק ובחצר, אותם עשיתי מדי ביקור ב- 10 השנים האחרונות. ●

פרידה מתקופה

השבוע הלך לעולמו בגיל מופלג מוטל חייקין. מוטל היה אחרון הקבוצה שהגיעה משפיים. למען אנשי הקבוצה, למען ההיסטוריה הקיבוצית, למען ההיסטוריה של רמת יוחנן, וכאזהרה, חס וחלילה, לעתיד, אני מבקש לומר כמה מלים של פרידה ותזכורת. הפילוג של רמת יוחנן ובית אלפא היה רק קדימון לסופת ההוריקן שפקדה את התנועה הקיבוצית בשנים 1951-1952 וגרמה לפילוג והפרדה.

עין-חרוד, גבעת-חיים, אשדות-יעקב, גבת-יפעת, אילת-השחר, בית-השיטה, שדה-נחום, היו למקומות המפורסמים ביותר. נוספו אליהם כפר-סאלד, שפיים ועוד, שהפכו באחת למוקדי איבה ומחלוקת בין אנשים אשר עוד בחו"ל התארגנו, חלמו, עזבו בית בו הרגישו נרדפים וזרים, עלו ארצה על גב אמונה ואידיאלים, בנו בית, חברה ומשק במאמץ משותף, והגיעו עד ריב, שנאה ואיבה ללא פשרות, שסיומה היה בחלוקת הישובים, עזיבה, קריעת אנשים ממפעל חייהם ואדמתם, ונדידתם למקומות חדשים, חלקם תוך פירוד משפחות. חברות של שנים הסתיימה באחת, בשנאה ואלימות, כאשר קונצרטינות תיל וחומות בטון מפרידות ביניהם. ההיסטוריונים וחוקרים יתלו זאת ביחס לרוסיה, מפא"י מול אחדות העבודה, ועוד סיבות שתוך מספר מועט של שנים תשכחנה בתהום הנשייה.

שפיים חוותה "פילוג קטן". כתוצאה מכך הגיעו לרמת יוחנן המשפחות הבאות:

ענבר חנה ואברהם.

חייקין מוטל וגוטה.

דימנשטיין (יהלום) עליזה וישראל.

גרטל פרידקה ואליהו.

פינשטיין בלה ובן-ציון.

ולדמן גיטל ושלמה.

הופמן רבקה ומייצה' (מאיר) – חזרו לשפיים

נרט מרים וג'ימס- עזבו לאחר זמן.

יחד איתם הגיעו ילדיהם, כ- 20 בנים ובנות.

לכאורה השתלבותם הייתה טובה. בזכות ניסיונם, השכלתם, מרצם ורצונם להוכיח, הם השתלבו בכל מערכות החברה והמשק של רמת יוחנן. יחד עם זאת, רובם נותרו כחברה בתוך חברה. גם קירבה משפחתית ועיירת הולדתם המשותפת בפולין של חלקם, עזרה להם לשמור על בידול והסתגרות בתוך עצמם. גם בחלוף שנים רבות עדיין קראו את "ביטויינו", עלון שפיים, וראו שם את גולת הכותרת ליצירתם.

בשונה מהפילוג בית אלפא-רמת יוחנן, המשקעים בין העוזבים לבין הנשארים תוקנו במשך הזמן, והם התקבלו בידידות רבה בביקוריהם בשפיים על ידי מרבית החברים.

גם לנו, הילדים, כל אחד לפי גילו והבנתו, המאורע השאיר חותמו וכל המתעניין מוזמן לקרוא את סיפורה של ורדה קנול-יהלום. ●

כִּי הַדָּרֶךְ נִמְשָׁךְ לְעוֹלָם. רַק יוֹמֵנוּ נוֹטָה לְעָרוֹב.
כֹּה נִלְךְ בְּיַחַד יְדוּת אוֹ בְּסֶךְ. עַד נִשְׁיֵר מִלֵּשׁ עוֹלָנוּ הַמְּוֹתָה,
בְּשֵׁבִילֵי הָאֲבָק הַנֶּדוּד עוֹד יוֹסִיף וְיִלְךְ רַקֵּז שִׁיר

נתן יונתן

לפני שבועיים הלך לעולמו חאלד נעמה מראס עלי.
שלושת בניו - קאסם, עלי ואברהים עובדים בפלרם,
ואחיו סאלח בקשר עם הרבה מחברי הקיבוץ.
משפחת נעמה ביקשה לפרסם מודעה זו:

לחברי רמת יוחנן ועובדי פלרם:

אנו רוצים להודות על התמיכה
ועל היחס המשפחתי שאותו זכינו לקבל מכם בשעה קשה זו.
תודה, משפחת נעמה – ראס עלי.

אליעזר גוטמן

משולחן המזכיר

חזרתי השבוע מהנופש בתורכיה.
עד היום לא יצא לי להיות בנופש עם החברים כיוון שיצאתי במסגרת של פלרם. מאחר וזו פעם
ראשונה, אני מוכרח לציין שנהניתי מכל רגע. היה יותר אינטימי בהשוואה לפלרם.
האינטימיות הזו איפשרה לי לשוחח עם חברים שעד היום לא פגשתי. הכרתי חברים שהיו לגבי
רק שמות, מי או מה מסתתר מאחורי השמות האלה לא ידעתי. הופתעתי לטובה, ממש חוויה
מתקנת, לא רק כמזכיר, אלא גם ברמה האישית, ברמה של חבר ששותף בישוב לעוד חברים
שהעמיד שלנו מחובר ואנו תלויים אחד בשני לטוב ולרע. וזה בהחלט עושה רק טוב.

מקובלים עלינו מאה ימי חסד שניתנים לממלאי התפקידים בטרם...

ביקשתי לי את אותם ימים וקיבלתי. היום אני מרגיש שטיפ טיפה אני יודע יותר ממה שידעתי בהתחלה. מכל מלמדי השכלתי אך גם, אין חכם כבעל הניסיון, ואני מניח שאצטרך לעבור עוד הרבה ניסיונות...

קצת על מאה הימים האלה.

במהלכם יצא לי לגעת, פחות או יותר, בכל אחד מהתחומים שמקיפים אותנו בחיי הקיבוץ. כמזכיר, אני רואה את התנהלותנו כממשלה קטנה של משק אוטרקי. אין תחום מתחומי חיינו שלא יוצא לנו להתעסק בו, החל מביטחון, דרך חינוך, סיעוד, בריאות, וכל היתר, הכל באיזושהי צורה מתנקז אל המזכירות.

היום הדברים נראים לי קצת שונים מאשר נראו לי במבט מחוץ למערכת. לפני כן, בהתייחסות מבחוץ, הפיתרונות נראו לי הרבה יותר קלים וברורים, פיתרונות של שחור לבן. מבפנים הדברים הרבה יותר מורכבים.

לא תמיד חשוב הצדק המוחלט, יש משפחה ויש קרובים, ויש לחצים, ויש "נוגעים בדבר". הרבה פעמים אני מוצא את עצמי מגיע לפיתרונות שעיקרם הוא איך להמשיך לחיות יחד. איך הם (הפיתרונות) - עוברים את מבחן החיים היומיומי ומה ההשפעה שלהם על כלל המערכת.

מבחינת צוות המזכירות, חשוב לי לציין שאני עובד עם אנשים שהיושר וההגינות מנחים את עבודתם. עדיין לא נתקלתי בהתייחסות אחרת, שונה, להיפך.

אני מאמין שלכל הצוות שמנהל היום את הקיבוץ יש את היושרה הציבורית, השקיפות בעבודה, הרצון לעמוד בהחלטות, והיכולת לעמוד במבחן הציבורי של ההחלטות, ולהביא פיתרונות יצירתיים חדשים בעבודה.

זה לא סוד שיש חילוקי דעות בין חברי המזכירות לגבי המשך הדרך. אני רואה את הדברים בצורה מסויימת ונמצא בדרך כלל במיעוט, ובכל זאת אנו כצוות מצליחים לעבוד ביחד בצורה טובה. עדיין לא מתעסקים עם צורת ההובלה בנושאי השינויים העתידיים, ואני מניח שבעתיד הנושא הזה מהבחינה הזו לא יהיה לי קל.

אני רוצה לציין את התמיכה והעבודה הטובה מול מש"א, ההנהלה הכספית, הכלכלית, הצרכנית, וגם יתר העבודה מול רכזי הפעילויות האחרים בבריאות, בחינוך בגיל הרך והבוגר, מול ענף המזון ועוד אין ספור מקומות. אם נסתכל על עצמנו נראה ששרבים מאיתנו מרכזים איזושהי פעילות, ובדרך כזו או אחרת מתממשקת לביטוי מול המזכיר. אין לי ספק שהעבודה המתנהלת יום יום עם החברים היא זו שמאפשרת חיים שוטפים בקיבוץ.

בנושאי שיכון לגבי בחינת הפיתרונות בנושא השלישיות החלטנו על תאריך יעד שהוא סוף החודש הזה לסיום הפרשה. המזכירות לא ראתה לנכון להקים, לפי בקשת חלק מהדיירים, עוד ועדות לטיפול מחודש בנושא, טיפול שיבטל את משמעות העבודה המאומצת שנעשתה על ידי ועדת האד הוק שהקמנו לפי הנחיית האסיפה. מה שעומד בפנינו עתה הוא הבאת המלצות הוועדה בפני האסיפה לאישור והתחלת תוכניות בינוי.

על מכוניות וכלבים המכוניות שלנו נועדו להסעת בני אדם, אולם יש חברים שמשתמשים בהן גם להובלת בעלי חיים ללא סידורים מתאימים. נראה לי שההתנהגות הזו היא זילזול, בעיקר בחברים, אך גם בבעלי התפקידים בתחום הרכב.

הובלת בעלי חיים בדרך כלל "משאירה אחריה סימנים", שעושים את הנסיעה באותו רכב לבאים
אחר כך ללא נעימה, עד כדי דוחה ומגעילה, מבחינת הריח, הפלומה, ועוד מריעין בישין...
לבקשת חברים רבים, אני פונה לאותם חברים שממשיכים בנוהג הנפסד הזה. חידלו!!!
יש דרכים אחרות לעשות זאת בצורה מסודרת.
והיה אם לא, נצטרך לשקול תגובה יותר אפקטיבית, כמו פירסום שמות ברבים, בתקווה שיש
עדיין משמעות ללחץ חברתי. ●

את הרחובות האירו בלוקסים

עליזה רוסלנדר, צברית, ירושלמית מלידה, מספרת על
ירושלים שלה. ירושלים של תחילת המאה הקודמת.

אימי נולדה בארץ ואבי עלה לארץ בגיל מאוד צעיר מבוכרה. אני באתי לעולם בשנת 1924,
לאחר אחותי הבכורה. היא עוד נולדה בבית בשכונת שייח' ג'ארה בירושלים כשהסבתא משמשת
כמיילדת, אני כבר נולדתי בית היולדות, אז היה בבית חולים "ביקור חולים" הישן.
היינו משפחה גרוזינית מכובדת בירושלים, כולם הכירו את אברהם ה"גורג'י" – סבא שלי. כולם
זה היה לא רק היהודים, גם הטורקים, והאנגלים, והערבים והרוסים. בגלל זה החזקנו מעמד
בשנים הקשות בירושלים.
הסבא היה קבלן גדול וידוע בירושלים. סבתא שלי הייתה מספרת שבבית הגדול שהוא בנה
למשפחה בשייח' ג'ארה הוא הכין מרתף מיוחד, ואיחסן בו קמח וסוכר, כך שגם בזמן המלחמה
היה מה לאכול.

בבית היו שלוש קומות מעל המרתף. אנחנו גרנו בראשונה, בשנייה גרה משפחה ערבייה,
ובשלישית גר אנגלי "ג'נטלמן", שהיה עיתונאי ב"ג'רוזלם פוסט". כל שבועיים היו מגיעות לבית
שתי נשים ערביות, מכוסות רעלה, ונכנסות לבקר אצל הערבייה בקומה השנייה. אחרי כמה
דקות היה יורד האנגלי ה"ג'נטלמן" גם הוא לדירה בקומה השנייה. כולנו היינו תמהים מה בדיוק
הם עושים שם, ג'נטלמן אנגלי ושלוש נשים ערביות?? לימים התברר ששתי הנשים הרעולות
היו דוד בן גוריון ומשה שרת... ככה היו מנהלים אז משא ומתן "ישיר"...
גרנו יחד, ההורים וארבעת הבנות. עוד שני אחים נולדו אחרי שעברנו להתיישבות בבנימינה.
בחצר הבית הייתה באר שממנה שאבנו את המים לשתיה ולצרכים אחרים. את הבית הארנו
בעשיות נפט, והתאורה ברחובות השכונה הייתה בלוקסים. לי ולאחותי הייתה מיטה גדולה,
ולידה עמדה העריסה לתינוקות. בתקופת המאורעות אבי היה יוצא לשמירה ברחובות. אמא מאוד
פחדה ובלילות החשוכים היא פיזרה סביבנו כריות כדי שלא ישמעו שיש ילדים בבית.

אמא שלי, רחל, הייתה אחות אצל רופא העיניים הנודע ד"ר טיכו. היא התיידדה מאוד עם הרבה מטופלים, שבאו לרופא הנודע אך זוכרים באופן מיוחד את "האחות היפהפייה", שהיה לה רק חסרון אחד, היא הייתה "גרוזינית".

הבית שלנו היה מסורתי באופיו, אבי וסבי שמרו על מנהגי היהדות, בשבת הם היו הולכים לבית הכנסת. בדרך חזרה מבית הכנסת הם נהגו להביא את המתפללים הביתה, ואנחנו היינו מכינות להם את מאכלי השבת – מנה ראשונה דגים, ואחר כך בשר, חמין ואורז. עיקר המאכלים שלנו כילדים היו דייסת קורנפלור, לחם בחמאה ביתית, או שמן זית וסוכר, שנחשבו אז למעדנים בעינינו.

את צרכי הבית קנינו בשוק ברחוב יפו, קטניות, בשר ודגים. שוק הירקות והפירות היה ליד הכותל. אני גם זוכרת שלעיתים קרובות הערבים היו מביאים לנו ירקות עד לבית. שכונת שיח' ג'ארה היא בדרך להר הצופים. בשבתות נהגנו לעלות, כל השכונה, ערבים ויהודים ביחד להר כדי לנוח ולנפוש ביחד.

כשהייתי בת 6 עזבה כל המשפחה את ירושלים, ועברנו להתיישבות בבנימינה. עד היום אני זוכרת את המסע למושבה, אמי ושתי אחיותי. את גאולה התינוקת השארנו בירושלים, אצל הגיסה שהיה לה תינוק משלה. היא הניקה אותה ושמרה עליה עד שהסתדרנו בבנימינה. ●

ירושלים שלי

היינו העיניים של החבר'ה

...למחרת התקבלה ההחלטה לכבוש את העיר העתיקה. עלינו להר זיתים להשקיף על העיר וניתנה הפקודה המפורסמת של מוטה גור להיכנס.

נכנסנו דרך שער האריות. ראינו את האוטובוס השרוף ואת השער שזחלם של מוטה הפיל. פנינו ימינה לרובע מוסלמי לאורך החומה. ראינו את האוהלים של החיילים הירדנים שחנו שם וננטשו, את מדים הזרוקים שהוחלפו בבגדים אזרחיים. התחלנו לטהר את הרובע המוסלמי, לא הייתה התנגדות, רק צלפים שצלפו מהחומות. עוד פעם עלינו לבתים הגבוהים, היינו העיניים של החבר'ה לראות שלא יצלפו בהם.

בני קציר, "ברמה" 30.5.03

עדיין מרגישה את עצמי ירושלמית...

רוזי פלד נולדה וגדלה במושבה הגרמנית בירושלים.
ירושלים האחרת שלה באה מתוך אהבה וגעגועים לטעם של מה
שהיה פעם...

נולדתי בירושלים במושבה גרמנית, עד היום אני מרגישה עצמי ירושלמית לכל דבר. איכשהו גם כשאני מגיעה לתל אביב, או עיר אחרת, אני תמיד ירושלמית. לירושלמים יש משהו מאוד מיוחד. אין מה לעשות.

כמו אז, גם היום, המושבה הגרמנית היא מאוד מיוחדת באופיה. גרנו בבית ערבי גדול, עם מטבח ענק, חדרים גדולים. לא שהיה לכל אחד מאיתנו חדר לחוד, אבל היה הרבה מקום. היינו חמישה ילדים.

אבא שלי נולד בירושלים. ההורים של אבי עלו מעיראק, ואמא שלי עלתה בגיל 16 ממרוקו, בשנת 1948. כולנו נולדנו בארץ. בירושלים. היום המשפחה התפזרה, חלק בחוץ לארץ וחלק בארץ, אחות אחת ממשיכה לגור בירושלים וגם אמא שלי.

במשך 30 שנה גרנו בבית ערבי גדול וישן, אחר כך עברנו לבית חדש, בנוי מאבן ירושלמית, גם הוא עומד במושבה הגרמנית. הדירה הזו, שהייתה גדולה ומרווחת, היא כמו כל דירה גדולה אחרת בכל מקום, אך כבר לא היה לה הטעם והאופי המיוחד שהיה לנו בבית הערבי של פעם. ירושלים של לפני מלחמת ששת הימים הייתה שונה מירושלים של אחרי המלחמה. אז הכל היה קטן ומצומצם. הבילויים שלנו היו קולנוע "סמדר" במושבה, (לפני שנה חזרתי לקולנוע "סמדר" הישן והנה הוא משופץ ויש בית קפה בכניסה. מחודש, ממש מקסים, קטן ואינטימי, אווירה קצת בוהמית) וכן היינו יורדים למרכז העיר, לבתי קפה או לדיסקו. בגדול, העיר הייתה מאוד ישנונית. (היום המושבה הגרמנית הפכה למרכז בילויים, כמו שיינקין בתל אביב, רחוב עמק רפאים הומה בתי קפה, חנויות קטנות ומטריפות, פאבים, בריכה וקולנוע).

כשפרצה מלחמת ששת הימים הייתי בת 14. התנדבתי לעבוד במשרד הדואר במרכז העיר, אני וכמה חברים נוספים. תפקידנו היה למיין את המכתבים והחבילות לתאי הדואר. הרגשתי מאוד גאה, על כך שאני תורמת למדינה בשעה קשה. לא ברור איך, אך אמא שלי נתנה לי לצאת מהבית כי למעשה כל המדינה התגייסה למאמץ. ההרגשה הייתה שחייבים לעשות משהו, לתרום את חלקנו. יום יום הייתי נוסעת באוטובוס למרכז העיר, למשרד הדואר. השירותים לא פסקו הכל פעל, מים, חשמל, חלב ולחם. גם לבית הספר הלכנו, אך לא סדיר. המלחמה התרחשה במקום אחר, אנחנו שמענו את ההפגזות, את הפיצוצים, זה היה מאוד קרוב, אבל ממש במושבה לא היו פגיעות.

כשנפלו החומות, הדבר הראשון שעשינו היה ללכת ברגל לעיר העתיקה. לא זוכרת אם זה היה כל המשפחה או רק חברים. הלכנו לראות את הכותל מקרוב, לחוש, לגעת, להתפלל. אבא המשיך אחר כך ללכת לעיר העתיקה ולכותל כל שבת.

זו הייתה ירושלים של הילדות שלי. היא הייתה קטנה ומצומצמת, הכל התרחש ליד הבית. היו שדות, היו מרחבים, הכל היה קרוב. אני ירושלמית, ותמיד אשאר כזו, כי להיות ירושלמי זה להיוולד בה, לחוות אותה כילד, לשמר את הזיכרונות, להיות מחובר. עדיין אני ממשיכה לנסוע הרבה לירושלים לבקר את אימי ואחותי. אין לי רקע קיבוצי, ואף שהמשפחה הקרובה שלי, אודי והילדים, נולדו פה וגדלו פה, אני נשארתי תבנית נוף מולדת אחרת... ●

ירושלים שלי

הלכתי עם אבא לכותל

אבא היה הולך לכותל כל שבת, כבר כמעט 30 שנה, לעיתים הייתי מתלווה אליו. היינו עוברים דרך בית תורג'מן המחורר, עמדה של הלוחמים היהודים על הגבול עם הירדן, בין מלחמת העצמאות לששת הימים, שכונות ערביות, שער שכם ההומה אדם, דרך העיר העתיקה. בימים ההם לא היו בעיות ביטחון (יחסית כמובן לתקופה האחרונה), ישראלים מכל הארץ היו באים לטייל חופשי. היינו יוצאים מוקדם בשעה 6 כדי להגיע לכותל לתפילה.

אלברטו בן בונאן, "ברמה" - 6.5.03

ירושלים שלי

ערב רב ולא מעורב

העיר חצויה, חלוקה ומפולגת ברמות ובמצבים שמעולם לא נחוו קודם לכן. יהודים, ערבים וארמנים, יוונים ורוסים, מקומיים, תיירים, ס"ט, עולים וצוענים גם. ערב רב ולא מעורב. וכל אחד אומר שלי היא.

הנה היא ירושלים במלוא הדרה וכיעורה, עיר בירה מנותקת מהמדינה. מטפורית ומעשית. כביש גישה אחד לכניסה ויציאה. אין שדה תעופה, רכבת אמיתית נראתה לאחרונה בפגישת הרצל עם קיסר גרמניה אי שם ב-1900. תיאטרון קטן ולא משפיע, פסטיבל עירוני לעשירים בלבד, אוניברסיטה דועכת ומנותקת ועוד.

משה גרטל "ברמה", 5.6.05

אבא לקח את הכסף ואנחנו המשכנו בטרמפים.

ילדות אחרת בירושלים אחרת

יש חברים שכאשר ירמי פונה אליהם ומבקש לכתוב ל"ברמה" זה מרגיע אותם (ובעיקר אם זה לא בעניין טעויות במיון הכביסה) אצלי זה לא כך. שיבקש ממני כל דבר אחר, שיגער, שיכעס, רק לא לכתוב שוב לעלון... אבל זה לא עוזר.

סיפור ילדותי הוא הסיפור של ירושלים האחרת.

נולדתי בזיכרון-יעקב. בגיל שלוש עברה המשפחה לירושלים, לרחוב בית וגן, לבית מסוג מרתף. (דירה הממוקמת בקומה התחתונה של הבניין, ברובה מתחת לפני הקרקע). אבל הייתה לנו חצר ענקית, שם היינו משחקים. היינו קוטפים "חמצוצים" (עשב בר ירוק שטעמו חמוץ. יש הטוענים שהחמיצות נובעת מרמת ה - PH בשתן הכלבים, אבל זה אף פעם לא הוכח).

היינו הולכים לשחק במפלצת, שנמצאת בשכונת קריית יובל הסמוכה, לפעמים היינו נוסעים לגן הפעמון שליד עמק רפאים, והולכים לראות את הכרכרה וטחנת הקמח של מונטיפיורי בשכונת ימין משה, משם יכולנו לראות את הרכבל שהוביל ציוד, מבית הסינמטק מעל גיא בן הינום להר ציון בתקופת המצור. באותה תקופה חוויתי סוג של אהבה ראשונה. הייתי בן 5 בערך והייתה לנו שכנה בגילי שהיינו מיוחדים במיוחד בגלל שהייתה להם טלוויזיה בבית. לפעמים היינו מתחבאים בחצר מאחורי המקלט והיינו איך אומרים...

לימים נודע לי שכתבו עלינו שיר: "אני אראה לך את שלי ואת תראי לי את שלך..." התפלאתי שכתבו עלי שיר, לא ידעתי איך המשורר ידע עלינו, אבל הוא כנראה פיספס את מה שקרה כשאבא שלי תפס אותנו בשעת מעשה... החלק הזה לא הופיע בשיר.

לימים עברנו לשכונת "רמות פולין". נראה לי שטעו בשם השכונה, הם בטח התכוונו לקרוא לשכונה "רמות חלם". לצורת הבתים שם היו כמה כינויים: "תבניות ביצים", "כוורת דבורים" ועוד. כול הקירות החיצוניים בנויים בזוויות משונות. בתור ילד זה היה נחמד, הקיר של החדר שלי היה כמו מגלשה, ובנוסף זה גם לא היה מרתף...

למדתי ב"חידר", משעה שמונה עד ארבע אחר הצהריים. כול שעות היום מקצועות קודש: תנ"ך, משנה, קיצור

שולחן ערוך (נראה לי שהשם קיצור שולחן ארוך היה יותר מתאים). בימים שלא מוציאים ספר תורה (ראשון שלישי וחמישי) בשעה האחרונה למדתי מקצועות חול: חשבון ועברית.

בהפסקה הגדולה היינו משחקים בחצר "תופסים וגנבים", "הקדרים באים", עושים "אבו יו יו" (שק קמח) אחד לשני, וסוחרים באג'ואים, שזה גרעיני מימש. למשל, "מציצה" (סוכרייה על מקל) מחירה היה 10 אג'ואים.

באחד מטיולי בית הספר לקחו אותנו לגבעת התחמושת, לשחק את משחק הדגל, בגלל שיש שם מדשאה גדולה.

רוב הזמן היה כייף, אבל השיא של אותה התקופה היו "שיעורי ההיסטוריה", הפגנות השבת נגד מחללי השבת. שם למדתי על כל הצוררים הנאציים, מהשמות והכינויים שהיו צועקים לעבר קציני המשטרה שבאו לפנות את ההפגנות.

ב"בין הזמנים" (החופש הגדול) שנמשך שלושה שבועות, יצאנו לטייל עם אבא. אני זוכר טיול אחד לכנרת, באחד הנחלים באיזור. הלכנו לישון על הטיילת בטבריה. בלילה הייתה שם מוזיקה שבקעה מאחד הדיסקוטקים הצמודים. במיוחד זכור לי משם שיר אחד. זה היה השיר החילוני הראשון ששמעתי ואהבתי, שיר של שלמה ארצי "שינויי מזג האוויר". בשעה 4:00 לפנות בוקר אבא העיר אותנו, הגב כאב מהשינה על ספסל העץ, והלכנו ל"וותיקין" (תפילת שחרית מוקדמת, לפני המואזין). עלינו במעלה טבריה לחפש בית-כנסת ואבא צעק: לצמצם, לא לפתוח פערים.

לאחר התפילה אכלנו ארוחת בוקר במכולת השכונתית ויצאנו חזרה הביתה בטרמפים. באמצע הדרך בבקעה, לאחר שעה וחצי של המתנה, עצר לידנו רכב, אבל לא היה בו מספיק מקום לכולנו. הוא נתן לאבי כסף כדי שייקח אותנו באוטובוס. אבא לקח את הכסף ואנחנו המשכנו הביתה בטרמפים.

בן 13, כשסיימתי את הלימודים ב"חיידר" בכיתה ח', עברתי לישיבה בשכונת הר נוף. ישיבה זאת נקראת "ישיבה קטנה", והיא מיועדת לשלוש שנים. אחריה עוברים ל"ישיבה גדולה", לשלוש שנים נוספות, במהלכן מוציאים פטור משירות צבאי, מתחננים, ועוברים ללמוד ב"כוילל". שם נשארים עד לפנסיה הסופית (הר-המנוחות, או הר-הזיתים למיזחסים).

אבל אני התנתקתי מבאר המים חיים (לימוד תורה). בגיל 15 עברתי ללמוד בישיבה פחות חרדית שבה לומדים גם מקצוע (חשמלאות רכב) בכפר חב"ד. משם נזרקתי לאחר חודש, כשנתפסתי בשבת חוזר מסרט בראשל"צ.

התחלתי לעבוד בחנות פלאפל בשכונה, משעה 3 אחר-הצהרים עד 11 בלילה. אחר כך הייתי נוסע למרכז העיר למועדון סנוקר, וחוזר באוטובוס הראשון, בשעה 5 בבוקר, הביתה לישון עד העבודה.

בשבתות הייתי הולך עם אחי לליפתא, או בשפת המקרא מי-נפתוח, כפר ערבי נטוש בכניסה לירושלים. יש שם מעיין. היינו מעבירים שם את השבת, וחוזרים בטרמפים בצאת השבת. יותר מאוחר עברתי ללמוד בחוות הנוער הציוני, בי"ס חילוני צמוד לשכונת פת. שם למדתי פעם הראשונה בחיי במסגרת חילונית.

בכיתה י' למדתי את מקצועות התקשורת, ושיחקתי בסרט של כיתה י"ב בשם "קר שם בחוץ", סרט שמספר על ילד שבורח מהבית. (דרך אגב אף פעם לא קיבלתי עותק מהסרט עד היום, למרות שביקשתי כמה פעמים מהמורה, טל פארן).

בגיל 16, לאחר מפגש שלי ושל אחי עם 50 אברכים (תלמידי ישיבה) מ"משמרות הצניעות", אבא שלנו זרק אותנו ועברנו להתגורר בליפתא. ●

הגביע הוא שלנו

ביום ראשון השבוע, 25.5.08, התקיים גמר גביע המדינה בכדור מים לגילאי 14 בבריכה במכון וינגייט.

קבוצת השחקנים המופלאים שלנו – הפועל "פלרם" גוש זבולון, בניצוחו של פלגי, המאמן המנוסה והוותיק, נלחמה בכל הכוח והמקצועיות מול נבחרת אס"א תל אביב, ולאחר משחק קשה אך הוגן הביאה את הכבוד והגביע הביתה.

מתח רב ועידוד מאסיבי ליוו את המשחק הצמוד, עד לניצחון המתוק בתוצאה 13:15. לאורך כל השנה מתאמנים ילדינו יום אחר יום, גם בחורף גם בקור, גם בקיץ גם בחום, כדורים זורקים, גולים מבשלים, ובסוף היום הביתה רעבים (מאוד...) חוזרים. והתוצאות לא מאכזבות, והקבוצה רושמת אט אט הצלחות רבות.

בנבחרת משחקים שחקנים מישוּבי הגוש והאיזור: אכירם טננבאום, מיכאל לביא ועידן שי מקיבוץ אושה, אורטל קראוס מכפר המכבי וגם נווה פלג ויובל פרחי מגוש שגב, קובי כהן מקריית אתא ועמית נורדיה מכפר חסידים.

ועוד בקבוצה הכוכבים מהרמה :

ניר נצר – הצעיר שבחבורה, "השוער והאגדה", כשעל פניו ארשת שחוק, אף כדור לשער לא יחמוק.

ענבר גל – שחקן חזק ומצטיין, ב"צנטר" עומד, איתו אף אחד לא יעז להתמודד, מפוצץ את השערים ושמו עוד יגיע למרחקים.

רועי גלעד – ה"קפטן" שמוביל את החבורה, עם ראיית משחק מזהירה, בכוח שומר ואינו מוותר, ומבקיע מכל פינה.

עודד אופק – שחיין מצטיין ומהיר כחץ, ביד שמאל את השער מפגיז ואותו לא תצליחו להרגיז.
תמיר מאירוביץ – שחקן שמאלי מוכשר ביותר, שקט ומהיר תגובה שמצליח להערים על הקבוצה היריבה.

תומר גולן – רק שנה משחק וכבר ב"צנטר" עומד ומבקיע, גדול וחזק ונותן יופי של משחק. והצעירים שבקבוצה שהצטרפו אך השנה :

רותם צוקרמן – צעיר ונמרץ, אינו מוותר וכשמקבל דקות משחק אל השער חודר.

נועם יצחק – גם שחקן וגם שוער, שומר ואינו מוותר, ואת החברה מבדר.

מה נותר לנו לאחל, שתמשיכו בהתמדה ובחריצות יום יום להתאמן, ותביאו עוד כבוד וניצחונות ונחת לכל הפזורות.

שתזכו להיות ספורטאים מצטיינים, אך הכי חשוב בני אדם ראויים ואיש לרעהו חברים טובים. ולפלגי המאמן – יישר כוח ! והרבה בריאות!

רק קצת עוד נותר בתקווה שנביא גם את האליפות...

אוהבות ומחזקות, אלה גולן ורחלי גלעד - מנהלות הקבוצה ●

אמציה כרמון

טיפול בגני השעשועים – עידכון לציבור

כזכור, בחודש מרץ 2008 התקיימה ביקורת מכון התקנים (מטעם משרד התמ"ת) שכללה את שני גני השעשועים הראשיים שלנו, ונמצאו בהם ליקויי בטיחות רבים, חלקם מוגדרים 'קריטיים', כלומר בעלי פוטנציאל של סכנת-מוות לילדים המשתעשעים בהם. לאחר הביקורת הנ"ל, נחפזה המועצה האיזורית שלנו להוציא לר"י איסורי-שימוש במתקני המשחקים האלה. הנהלת הקהילה, באמצעות ריכוז המשק וועדת הבטיחות, יידעה את ציבור ההורים ואת מערכת החינוך בהוראת המועצה הזו ע"י פרסום ב'ברמה' ובשלטים. כדי לקדם את הטיפול בתיקון הליקויים, על-מנת לבטל את הוראת האיסור, הוזמן מומחה למתקני משחקים ציבוריים (המוסמך ע"י מכון התקנים) לתת הסברים מקצועיים לדו"חות ולהגיש הצעות לביצוע הדרישות הכתובות בהם, שיהיו ישימות אבל לא מדי יקרות. לאחר קבלת דו"ח המומחה, התקיימה פגישה של הגורמים העוסקים בנושא (ריכוז המשק, ריכוז החינוך, ועדת הבטיחות) וגובשה תכנית להבאת גני השעשועים למצב בטיחותי ותיקני כנדרש עפ"י החוק.

להלן עיקרי סיכום הפגישה:

- (א) תיקון הליקויים יבוצע ע"י גורמי תחזוקה של ר"י.
  - (ב) לאחר ביצוע התיקונים יוזמן בודק מטעם מכון התקנים כדי לאשרם כחוק.
  - (ג) מתקנים מסוכנים מאוד יפורקו ויוצאו מגני השעשועים.
  - (ד) יותקנו שלטים בהתאם לנדרש בחוק.
  - (ה) תיבדק האפשרות לפרק חלק ממתקן המשחקים הראשי שליד חדר האוכל, ולהעבירו לגן השעשועים שליד גן שיבולת, ואת החלק הנותר, בצירוף תוספת חדשה (תקנית כמובן) להעתיק אל הדשא שמול בית הרכבת האמצעי.
- ברצוני להזכיר שוב שבמצב הנוכחי של איסור-השימוש במתקני המשחקים, כל אלה שבכל זאת משתמשים בהם עומסים עליהם ועל הנהלת הקיבוץ אחריות משפטית בעייתית. לסיום אציין בתודה את פעולתם החשובה של דניס רותם, שמובילה את הטיפול בנושא, ושל דני היוזם שמבצע בפועל את התיקונים הנדרשים. ●

אין יותר שקיות ניילון

במחסן

בשעה טובה חולקו לכל החברים (כמעט) שקי בד לכביסה. תודה לכל התופרות שעסקו בתפירת השקים. החברים שלא קיבלו, או שמעוניינים בשקים נוספים, או שקיבלו שק ורוצים להחזיר, מתבקשים לפנות בהקדם לעובדות המחסן (או לצורית - 35-756). את השקים יש

לזרוק לתאי הטריקו בלבד. להזכירכם – אין יותר

- שקיות ניילון במחסן. תודה, צוות מחסן בגדים.

במי לה אצת: נ-ה-ד-ר-!!!

בתוך שגרת החיים, ולאחר שהשגנו אישורי היעדרות מיוחדים מהעבודה, יצאנו לטיול בתורכיה.

היה כייף אמיתי – בילינו, התפנקנו, "שטפנו את העיניים", התענגנו על המראות והנופים המהממים בטיול ג'יפים, צחקנו והתבדחנו, חשנו גיבוש רב גילי, בילינו בחמאם טורקי, נחנו, התאווררנו, קנינו, ועוד...

- בשמי ובשם כל הנהנים תודה ענקית למארגנים. זהר מור.

מילות פירגון רגע אחרים...

אני רוצה להודות על האפשרות הנהדרת שניתנה לנו לחוות ולבלות יחד בתורכיה.

לא כל יום ישנן הזדמנויות כאלה, ולא כל יום נמצאים עם קבוצת אנשים חמים ואיכפתיים (אנחנו לא לוקחים זאת כמובן מאילו). אין ספק שמאחורי ה"קלעים" עמלו חברים והשקיעו כדי שנוכל ליהנות. התוצאות ניכרו בשטח.

אנו מודים לאותם חברים על המאמץ וההשקעה, על הרוח הטובה, ההומור, הבדיחות והעידוד. אנחנו מאחלים גם למחזור השלישי שיוצא השבוע לתורכיה את אותה ההנאה, תבלו יפה, תנוחו ותחזרו בשלום! בלינדה קוטלר. ●

מחפשים בית חם

ילדים מאריתראה מחפשים בית חם. בין הפליטים מבקשי המקלט בארץ יש קבוצה של ילדים בגילים שבין 13-18 שנמלטו מארצם (סודן או אריתראה) והגיעו לארץ ללא הורים. הם מוכרים ע"י האו"ם כפליטים, ומדינת ישראל אינה יכולה לגרש אותם. תנועת "המחנות העולים" החליטה לנסות לעזור למצוא לחלקם מסגרות בארץ. בשבוע שעבר נפגשנו, מספר אנשים, עם מיכל, שמרכזת את הטיפול בהם ב"מחנות העולים" כדי לשמוע על הפרוייקט. הילדים בהם מדובר (מספר קטן מתוך הילדים הנ"ל) חולקו לשתי קבוצות ולומדים כרגע חלקם בבי"ס כדורי וחלקם בפנימיית עיינות, ומחפשים בשבילם בית ומשפחה לאירוח כל סוף שבוע שני ובחופשות ביה"ס. במידה ויהיו מספר משפחות שיהיו מוכנות לקחת על עצמן את האימוץ,

ובמידה ותהיה הסכמה בקיבוץ ובמערכת החינוך לתמוך במאמץ הזה, נקבל לכאן מספר ילדים כאלה. מי שמעוניין לבדוק אפשרות אימוץ, או רק לשמוע פרטים, ניתן לפנות אל יונת יבור או דלית ביטי. ●

מזל טוב

לטלילה ומוטי חורש
לנישואי תמיר וג'יני
ברכות לכל בני המשפחה.

מי מכיר מי יודע...

לפני כמה חודשים השאלנו לאחד החברים את הטייפ הקטן (בתוך תיק אדום בורדו) של חדר הדפסות. הטייפ הזה שימש אותנו לצורך ראיונות ל"ברמה". מאז ועד היום הטייפ לא חזר והוא מאוד מאוד מתגעגע אלינו - "טרם זמנו מת הטייפ ושירת חייו באמצע נפסקה..." מי שיודע דבר על מקום הימצאו יואיל נא לסור אלינו ולהשיבו, ויבוא על התודה. ירמיהו. ●

לא חבל?

מדי שבוע, זמן קצר אחרי שמחולק ה"ברמה" בתאי הדואר של החברים, אפשר למצוא חוברות מאותו שבוע זרוקות בשקי הנייר המשומש, או סתם על הדלפק בחוץ. לא חבל?... בהוצאת העלון מושקעת עבודה רבה, וגם כסף. נכון, כל עיתון סופו בפח, אבל לפני כן בדרך כלל נעשה בו שימוש, והוא נקרא, כולו או חלק ממנו.

אז מי שלא מעוניין לקבל את העלון (קורא אצל ההורים, לא מתעניין, לא בבית וכו') מתבקש להודיע על כך, בעל פה או בכתב, למחלקת הדואר, או בפתק לתא הדואר של "ברמה" (תא מספר 371).

● אורה.

ברמה"

עריכה – ירמיהו בן צבי.

הקלדה ושיכפול – שרה'לה זית

שבת שלום !!!

barama2@ry.org.il

הכתובת של העלון באתר האינטרנט של רמת יוחנן

www.ramat-yohanan.com/barama

איורים מתוך הספר "ארץ הקיבוצים" - שמוליק כץ

חוברת איורי עלונים - מושיק לין, ושונים.